

OTSUS

19.12.2025 nr 1.1-2/25/198

Riigitee 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavate tegevuste Natura asjakohase hindamise algatamine

Transpordiamet, kes kavandatava tegevuse osas on looduskaitse seaduse (LKS) § 69² alusel otsustaja, esitas asutusesiselt keskkonnakorralduse üksuse juhatajale taotluse riigitee 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavate tegevuste Natura asjakohase hindamise algatamiseks.

I. ASJAOLUD

Transpordiamet esitas 28.04.2025 sisemise dokumendina keskkonnakorralduse üksuse juhatajale taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamiseks riigitee 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavatele tegevustele. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 26¹ lõike 1 alusel võib lisaks KeHJS §-s 3 sätestatule arendaja soovi korral kavandatava tegevuse keskkonnamõju hinnata ehitusprojekti koostamise käigus KeHJS-s sätestatud korras, arvestades KeHJS §-s 26¹ sätestatud erisusi.

Riigitee 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saabast“ läbiva riigitee lõigu uude asukohta projekteerimise eesmärk on luua liikluskeskkond, kus Eestis liiklevad inimesed ei peaks ühest sihtpunktist teise jõudmiseks läbima Vene Föderatsiooni territooriumi. Kavandatava tegevuse asukohaks on Võru maakond, Setomaa vald, Korela, Lutepää ja Seskini külad.

Kavandatav tegevus paikneb valdavas osas Mustoja maastikukaitsealal (KLO1000178), mis ühtlasi on Natura 2000 võrgustikku kuuluv Mustoja loodusala (EE0080234).

Transpordiameti keskkonnakorralduse üksuse juhataja 30.05.2025 otsusega nr 1.1-2/25/90 algatati riigitee 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavate tegevuste KMH. Transpordiamet teavitas KMH algatamisest 13.06.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teadaandega nr 2469008. Menetlusse kaasatavaid asjaomaseid asutusi ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid ja muid menetlusosalisi teavitas Transpordiamet 13.06.2025 kirjaga nr 8-5/25/10000-1.

Võttes arvesse julgeoleku tagamise kaalutlusi ning võttes aluseks KeHJS § 3 lõike 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 30 lõike 3¹, andis Vabariigi Valitsus 16.10.2025 korralduse nr 190, millega otsustas jätta 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju hindamata. Ühtlasi kohustati Transpordiametit lõpetama riigitee 18178 Värsk-Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavate tegevuste

keskkonnamõju hindamine, mis oli algatatud 30. mai 2025. a otsusega nr 1.1-2/25/90, ning hindama riigitee 18178 Värskas–Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavate tegevuste mõju Natura 2000 võrgustikku kuuluva Mustoja loodusala kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele vastavalt looduskaitseadusele.

Transpordiameti keskkonnakorralduse üksuse juhataja 22.10.2025 otsusega nr 1.1-2/25/161 tunnistati Transpordiameti 30.05.2025 otsus nr 1.1-2/25/90 „Keskkonnamõju hindamise algatamine riigitee 18178 Värskas–Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavatele tegevustele“ kehtetuks. Transpordiamet teavitas KMH lõpetamise otsusest 24.10.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teadaande nr 2469008 (KMH algatamine) parandamisega, millele lisati KMH lõpetamise klausel. Menetlusse kaasatavaid asjaomaseid asutusi ning KeÜS § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid ja muid menetlusosalisi teavitas Transpordiamet 23.10.2025 kirjaga nr 8-5/25/18075-1.

Transpordiamet esitas 19.12.2025 sisemise dokumendina keskkonnakorralduse üksuse juhatajale taotluse Natura asjakohase hindamise algatamiseks riigitee 18178 Värskas–Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavatele tegevustele.

II. NATURA EELHINNANG

Transpordiamet, kui riigitee 18178 Värskas–Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu arendamise eest vastutav haldusorgan, tellis KMH litsentsi omavalt eksperdilt teelõigu rajamisega kaasnevate tegevuste mõju hindamiseks eksperthinnangu (käesoleva otsuse lisa 1), mis annaks otsustajale LKS §-s 69³ loetletud teabe Natura eelhindangu andmiseks. Transpordiamet nõustub eksperthinnangu kaalutluste ja järeldustega. Natura eelhindamist käsitleva eksperthinnangu mahukust arvestades esitatakse käesolevas otsuses eelhindamise järeldused, selle aluseks olnud kaalutlused on esitatud otsuse lisa 1.

Riigitee 18178 Värskas–Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu projekti Natura eelhindamise ekspertiisi kohaselt, arvestades, et kavandatava tegevuse alternatiiv 1 läbib esmatähtsat elupaika (rabad (*7110) ning et tee asukohale on ka alternatiiv 2, mis ei läbi konkreetsel Natura alal kaitse-eesmärgiks olevaid elupaiku, tuleb alternatiivist 1 loobuda ning jätkata üksnes alternatiiviga 2. Samas ei saa välistada, objektiivse teabe põhjal, ebasoodsa mõju tekkimist Natura kaitse-eesmärkidele alternatiiv 2 osas. Seega eelnevast lähtuvalt on vajalik mõju hindamise jätkamine Natura asjakohase hindamise etapis.

III. OTSUS

Arvestades eeltoodut, tuginedes LKS § 69²-69⁴ ja Transpordiameti taristu haldamise teenistuse direktori 22.07.2021 korralduse nr 1.1-3/21/322 „Volituse andmine“ punktile 1.2.,

otsustan:

1. Algatada Natura asjakohane hindamine riigitee 18178 Värskas–Ulitina tee „Saatse saapa“ ümbersõidu põhiprojektiga kavandatavatele tegevustele.
2. Natura asjakohast hindamist viib läbi AS Maves, ekspertrühma kuuluvad Artto Pello (elupaigad ja kaitstavad taimeliigid), Margus Voolma (hüdrogeoloogia), Tuuli Vreimann (Natura hindamine, KMH litsents KMH0167), KMH ekspert Karl Kupits (KMH litsents KMH0105).
3. Alternatiivi 2 osas tuleb Natura asjakohase hindamise käigus selgitada järgmised asjaolud:
3.1. niiskusrežiimi muutuse mõju elupaigale 7110* ja palu-karukella isenditele;

- 3.2.servaepekti mõju uue trassi äärde jäävatele Natura loodusala kaitse-eesmärgiks olevale palu-karukellale;
- 3.3.talvisest teehooldusest tekkiva soolatamise mõju trassi äärsele Mustoja kaitse-eesmärgiks olevale palu-karukellale.
- 4. Transpordiameti planeerimise osakonnal teavitada menetlusosalisi kirjalikult ning avaldada teade Transpordiamet kodulehel.

IV. VAIDLUSTAMINE

Otsuse peale võib esitada Transpordiametile (Valge 4, 11413 Tallinn) vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korraldusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Villu Lükk

juhataja

planeerimise osakonna keskkonnakorralduse üksus